

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre. . . . 6 korona.
Egyes szám ára 6 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER:

pénteken és minden törvény-
hatósági bizottsági közgyűlést
megelőző és követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓVÁLLALAT

Városi könyvnyomda-vállalat
irodájában.Ide küldendők a kéziratok és
előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** * Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**Kiadóulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

Debreczen sz. kir. város törvény- hatósági bizottságának rendes köz- gyűlése.

Városunk törvényhatósági bizottsága f. hó 30-ikán kezdte meg novemberi rendes közgyűlését Kovács József polgármester, elnöklésével, miután Domahidy Elemér főispán akadályozva volt a megjelenésben. A bizottsági tagok nagy számmal jelentek meg a közgyűlésen, amit vártunk is, mert a tárgysorozatban igen fontos dolgok voltak tárgyalásra kitéve. A közgyűlés iránt való érdeklődést nagyban fokozta a belügyminiszter leirata, mellyel az önként befizetni szándékoló adók elfogadását és beszolgáltatását, valamint az állításra önként jelentkezők belépésénél való közreműködést ismételten megtagadó 271/14,321—1905. bkgy. sz. közgyűlési határozatot megsemmisítette, valamint megsemmisítette az alkotmány védelmére alakított bizottság megválasztására vonatkozó 272—1905. bkgy. sz. határozatot.

Nem kevesebb érdeklődésre számíthatott a tanács előterjesztése az általános csatornahálózat kiépítése és a vízvezeték létesítése ügyében. A közgyűlés midőn a 17 milliós kölcsön felvételét megszavazta, elvben kimondta a csatornázás és vízvezeték kiépítését. Fontos és elsőrangú egészségügyi dolog ezen kettős kérdés megoldása és bár nagy áldozatot követel városunktól, mégis meg kell azokat építenünk városunk lakossága egészségének védelmére. A városi tanács a közgyűlésre teljesen előkészítette eme fontos javaslatokat és a szakbizottságok szintén szakavatott és lelkiismeretes munkát végeztek, midőn teljes világosságba helyezték ezen művek kiépítésének szükségességét.

Hasznos szabályrendelet-tervezeteket is terjesztett a tanács a közgyűlés elé. A város külterületén történő építkezések immár falusias gyűrűvel veszik körül Debreczen, mely veszedelmes a város belső forgalmára és városrendezési nézőpontból feltétlenül korlátozandó. Ha már haladunk minden vonalon, nem szabad elmaradnunk a közegészségügy terén. Üdvös szabályrendelet-tervezet a külső gazdasági cselédek szolgálatáról szóló is, valamint elismeréssel honorálhatja mindenkit az állatok védelmére vonatkozó szabályrendelet javaslatot is, mert az állatkinzást, különösen a mi taligyásaink mesteri módon értik és gyakorolják.

A közgyűlésen jelen voltak a következő bizottsági tagok:

Aczél Géza főmérnök, Altoldi Gábor, dr. Bacsó Dezső, dr. Bakonyi Samu, Bakos János, dr. Balkányi Miklós, Balogh István, Bészler Károly tanácsnok, árvászeiki elnök, Bihari István, Bódog István, Bősörményi Mihály, dr. Burger Péter, ifj. Balogh István, Csanak József, dr. Csikos Sándor, Csóka Sámuel tanácsnok, Dávid Mihály, Debreczeni Lajos, Debreczeni Jenő, dr. Derékassy István, dr. Dóczy Emil t. alügyész, Faragó András, dr. Ferenczy Gyula, dr.

Fejér Ferenc, Fleischmann Mór, dr. Freund Jenő, Gara Alajos, Gerébny Pál, Géresi Kálmán, Györfly Aladár, Harangi Sándor, Hauer Bertalan, Herczeg János, Hochfelder Jakab, Horváth István, Hutfless Kázmér, Kardos László, Kálmán András, Kecskés István, Kelemen Gábor, dr. Kemény Mór, Kertész István, ifj. Kertész István, Kertész Mihály, Kertész János, Király Gyula tanácsnok, Kiss Bálint, K. Kiss József, dr. Kocsár Gábor, dr. Kola János, Komáromi Antal gyám-pénztárnok, Komlóssy Dezső, Kondor Kálmán számvevő, Koncz Ákos közlekvárnok, Koppányi Dávid, Kovács János, Körner Adolf tanácsnok, Kurucz Miklós, Kertész Imre, Lamprecht Frigyes, L. styan Adorján, Lőkócsy Arthur, Madarász Sándor számvevő, dr. Magoss György főügyész, Márton Imre, Máthé Miklós házispénztárnok, dr. Medgyaszay Dezső árvászeiki ülnök, Medgyaszay Miklós árvászeiki ülnök, Medgyessy Lajos közzgym, ifj. Mike Ferenc, Móricz Ferenc, L. Nagy Bálint, Sz. Nagy Lajos számvevő, Nagy Sándor, dr. Nagy Zsigmond, Némethy László, Némethy Sándor, Oláh Károly tanácsnok, Orokocsi Végk János, ifj. Pásztor János, Pálfi Ferenc, Fálfi Gábor, Pethő István, Polgári Bálint, Pongó Lajos, Reichmann Ármin, Rickl Antal, Riesz Henrik, Rocólitz Arthur, Roncsik Lajos főszámvevő, Salánki Ferenc, Sarkadi Ferenc, Seres András, Serli Ede, Simon István, ifj. Schwarz Vilmos, Szabó Kálmán, Szabó István adó-pénztárnok, Szabó Kálmán tanácsnok, dr. Sz. Szabó József, dr. Szántó Sámuel, Szentesi János, Szentkirályi Tivadár, Széll Farkas, Szikszay Gyula, Szikszay Lajos, Szilágyi Bálint, Szücs István, Tafler Ignác, dr. Tóby Elek alügyész, dr. Tóth Emil alügyész, Tóth István, K. Tóth Kálmán, K. Tóth Sámuel, Török Bálint, Török Péter, dr. Tüdös János, dr. Ujfalussy József, Zádor Lajos, Zöld Mihály, Zöld János, Jámbor János, Jobbágy János, Josa Vince, Juhász Ignác, dr. Varga Elemér alügyész, Varga Károly alügyész, dr. Varga Lajos, Varjas Sándor, Varjas János, Váci János, Várray János, Vecsey Imre főjegyző, Vecsey Zoltán, Vecsey Viktor, Végh Gyula rendőrőrkapitány.

A közgyűlés lefolyása a következő:

Kovács József polgármester üdvözlőlvén a törvényhatósági bizottság megjelent tagjait, néhány szóval rámutat a tárgysorozat fontosabb pontjaira. Bejelentette továbbá, hogy három indítvány érkezett hozzá, melyekre nézve a közgyűlés akképpen határozott, hogy azokat a tárgysorozat 6-ik pontja után fogja tárgyalni.

Első tárggy volt a polgármesteri jelentés felolvasása, melyet a közgyűlés tudomásul vett.

Vecsey Imre főjegyző felolvasta ezek után a belügyminiszter megsemmisítő rendeletét, mellyel a közgyűlésnek a nemzeti ellentállásra irányuló határozatait megsemmisíti és a jóléti bizottság működését törvénytelennek jelezvén, azt feloszlatta.

A városi tanács azon javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, hogy miután előző határozatait törvénytelennek és alkotmányosnak, a belügyminiszter határozatát pedig sérelmesnek tartja, az ellen törvényben gyökerező jogánál fogva felír a képviselőházhoz.

A közgyűlés Márton Imre biz. tag javaslatára ezen határozat folytatása gyanánt kimondja, hogy a kormány leiratát visszautasítja és felhívja a közönséget, különösen a pénzintézeteket és vállalatokat, hogy adót ne fizeszenek,

mert annak a veszélynek tennék ki magukat, hogy az így befizetett pénzük elvész, mert a törvénytelen kormány bukása után azt még egyszer ki kell fizetni.

A honvédelmi miniszternek a póttartalékosok behívására vonatkozó rendelkezése a tanács azt javasolja, hogy a törvényhatóság a póttartalékosok behívásához segédkezzen ne nyujtson. A közgyűlés a javaslatot elfogadta, amennyiben a rendelet a nevezet njoncmegajánlási jogának kijátzása.

A belügyminiszter az utkaparók és úmesterek nyugdíjintézi szabályait jóváhagyta, valamint a régi nagykölcson elszámolását. Tudomásul vétetett. Ugyazint tudomásul vették a belügyminiszternek a bizottsági tagok létszámának szaporitására és a választó kerületek újabb beosztása tárgyában küldött leiratát.

A közgyűlés a jóléti bizottság hazafias inditványát tárgyalta ezután. Az inditványok így hangzanak:

Tekintetes Tanács!

Közudomású tény, hogy Hajdu vármegye és Debreczen sz. kir. város jelenlegi főispánja: Domahidy Elemér ur főispáni állásáról lemondott, lemondását a miniszterium el is fogadta, minek következtében Domahidy Elemér főispán ur Hajdu vármegyének legközelebb megtartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésén ettől a törvényhatóságtól el is bocsuzott.

A főispán urnak hivatali kötelességeinek teljesítése aluli felmentése azonban míg meg nem történt, legalább a felmentés a hivatalos Budapesti Közlönyben még nem közöltetett.

Hogy a felmentés miért késik és hogy egyáltalán mit tervez a jelenlegi törvény- és alkotmányellenes kormány ezzel a két törvényhatósággal: azt természetesen nem tudhatjuk. De azok után a törvénytelenség után, amelyek legutóbb Pest vármegyével szemben a kormány által elkövetettek: jognak van feltételezni azt, hogy azokkal a törvényhatóságokkal szemben, melyek az 1905 ik évre országgyűlésileg meg nem ajánlt adóknak és ujonckoknak beszozglátatását közgyűlési határozatokkal megtagadták és tisztviselőket a kormány íri irányu rendeleteinek végrehajtásától eltilították és amely törvényhatóságok a kormánynak másodszeri megsemmisitő rendelkezéssel szemben is e határozatokat fenntartani bátrak voltak: a kormány a Pest vármegyében már megkezdett törvény- és alkotmányellenes cselekményeit mindenütt folytatni fogja.

El lehetünk tehát készülvé és el is kell készülnünk arra, hogy a kormány Debreczen sz. kir. város törvényhatóságával szemben is a legszélőbb törvénytelenségekre ragadtatja magát, mert hiszen Debreczen sz. kir. város törvényhatósága is az alkotmányunk talpkövéen állva, szilárdan ragaszkodik a f. évi 180. és 271. bkgy. sz. határozataihoz, melyekkel kimondta, hogy az országgyűlés mindkét házának többsége által leszavazott kormányt nemcsak támogatni nem fogja, hanem töle a kormányzásnak eszközeit is megvonja az által, hogy a meg nem szavazott adókat és ujonckokat — saját alkotmányos jogkörén belül maradvá — be nem szolgáltatta.

El lehetünk készülvé és el is kell készülnünk tehát arra, hogy a kormány Domahidy Elemér jelenlegi főispán urnak felmentésekor nyomban, tehát mintegy meglepetészerűleg kinevez valakit Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának főispánjává, — még pedig bizonyára olyan valakit, aki előtt a haza, — a hazának vérel meg szerzett egy évezeden át anyni honfi vérel és könnyel megteremkenyített alkotmánya, a magyar nemzeti becsület és honszeretetet olyan fogalmak, amelyeket anyagi előnyért, kitüntetésért, a hatalomnak hii birtokáért és dicstelenszágokorolásáért a sárba letiporni lehet és szabad. Aki előtt a honfi bebelnek legszentebb, mert legmagasztosabb érzelmei és eszményei undok vásárnak, szabad egyzedésnek, cserbeberének tárgyai. Aki az őznetlen honszeretetnek és a nemzeti közümvéledésnek eme köből készült templomába, e mi dicsőséges váruunkba, alkotmányos önkormányzati jogaink gyakorlásának anyni nemes, anyni magasztos hazafii álmodattal sokszorosan megszentelt helyére brutális erőszakkal fgg betört, úgyjogot, törvényt, igazságot és mindazt, ami előttünk magasztos és szent: — lábball tiporjon.

A törvényhatóságnak pedig ily meglepetéseknek magát kitennie nem szabad! Jó előre, tehát még fel nem igazott, hanem a körülmenyekhez képest higgadt és nyugodt kedélyállapotban meg kell állapitanunk azokat az irányelveket, amelyeknek megfelelően kell ennek a törvényhatóságnak, a törvényhatóság összes tisztviselőinek és

alkalmazottainak és a város minden rendi és rangu lakosságának a kinevezendő főispánnal szemben eljárunk, tekintet nélkül a kinevezendő főispánnak személyére.

A tekintetes közgyűlésnek 272—3813. bkgy. számú határozatával e hó 7-én a törvényhatósági alkotmányos jogoknak védelmére kiküldött bizottság nem tekintye azt, hogy jelenlegi főispánunk Domahidy Elemér ur még felmentve nincs, hogy tehát legközelebbi törvényhatósági bizottsági közgyűlésünkön még ő lesz hivatala elnökölni, nem tekintve azt, hogy ez a kérdés az ő tisztelt személyével vonatkozásban állván, tárgyalása östet felszélyezheti: hanem kizárólag a rendkívüli helyzet által teremtett rendkívüli körülményeket, a cselezésérűség, a haza alkotmányának és önkormányzati jogainak lehető megvédelmezését tartotta szem előtt amidőn elhatározta, hogy a jelenlegi alkotmány- és törvényellenesen működő kormány által kinevezendő új főispánnal szemben a törvényhatósági tisztviselői kar és összes alkalmazottak, valamint a város lakossága magatartásának irányítása cselezéből a kérdést a legközelebbi törvényhatósági bizottsági közgyűlés napirendjére kitűzteni kívánja.

E határozat következtében tisztelettel inditványozzuk: hogy a jelenlegi kormány által esközlendő új főispáni kinevezésnek ügyét az e hó 30-iki közgyűlésnek napirendjére kitűzni méltóztatassék.

Kelt Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági közgyűlése által a törvényhatósági alkotmányos jogoknak védelmére kiküldött bizottságok 1905. évi nov. 25-én tartott üléséből.

Ezenkívül még két inditvány érkezett a polgármesterhez. Az egyik Szabó Kálmán és dr. Varga Lajos inditványa, mely szerint a törvényhatósági közgyűlés üdvözölje Kassa sz. kir. város, Abauj-Torna megye, Pest megye és Zemplén megye törvényhatóságát, a hazafias tisztviselőket és a közönséget azért a magatartásukért, melylyel a súlyos megpróbáltatások alatt tanusítottak. A másik inditvány szerint tüzessék ki a közgyűlés napirendjére a honvédelmi miniszter azoe rendelete, melyben utasítja a törvényhatóságokat, hogy a csendőri szabályzat 6 §-át oda módosítsák, hogy a jövőben a főispán is igénybe vehet csendőri karhatalmat.

A csendőrség alkalmazása ügyében kibocsátott rendelkezéshez Varga Lajos dr. inditványt terjesztett be, melyben kifejezi a rendelet törvénytelenségét és azt inditványozza, hogy ezen rendelet ellen a város irjon fel a képviselőházhoz. Elfogadtatott.

A másik inditványt, nevezetesen, hogy a közgyűlés üdvözölje Abauj, Torna, Zemplén és Pest-Pilis-Solt-Kiskuna vármegyét, továbbá Kassa és Budapest sz. kir., illetve főes székvarókat a törvénytelen kormányval szemben tanusított hazafias eljárásukért — a közgyűlés elfogadta.

A harmadik inditványra Debreczen sz. kir. város a következő határozatot hozta Varga Lajos dr. inditványára:

1. Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a legnagyobb tisztelettel viseltetik a király ő Felsőlegének főispáni kinevezési joga iránt, mindazonáltal az országgyűlés mindkét házának bizalmatlansági határozatával szemben továbbra is, *lehát alkotmány és törvényellenesen működő jelenlegi kormánynak előterjesztésére eselleg kinevezendő új főispánnak kinevezését — bárki legyen is az — alkotmányellenesnek tekintii; vele szemben előre is a legnagyobb bizalmatlansággal viseltetik; őt a hivatalával törvény szeriint járó jogoknak gyakorlásában nem csak, hogy nem támogatja, hanem részére sem a városi székházban, sem más, a törvényhatóságok tulajdonához tartozó és hivatali helyiségeknek befogadására szolgáló épületben sem hivatali, sem magán célokra bármirőn helyiséget rendelkezésre nem bocsát.*

2. Kimondja, hogy a jelenlegi kormány előterjesztésére kinevezendő új főispánt be nem iktatja, töle a főispáni

esküt ki nem veszi, a törvényhatóság polgármesterét és törvény szerinti helyetteseit pedig eltiltja attól, hogy a kinevezendő új főispán beiktatására a törvényhatósági bizottsági közgyűlést összehívják.

3. Ha pedig a kinevezendő új főispán a törvénynek nyílt megszegésével önmaga merészkednék saját beiktatására valamely gyűlést összehívni: ily gyűlési czélra — kizárólagos tulajdonjogának határain belül maradvá és tulajdona feletti rendelkezési jogát gyakorolva — sem a székháznak közgyűlési termét, sem más hivatali helyiségét át nem nyitja; az összes törvényhatósági helyiségeknél ily czélra átadásától a törvényhatósági tisztviselői kart és az összes alkalmazottakat eltiltja és elrendeli, hogy az esetleg kinevezendő új főispán kinevezetésének nyilvánosságra hozatala után, a városi székház közgyűlési termének minden ajtaja a polgármester közbejöttével lezárandó és a törvényhatóság pécsettjével lepecsételendő: a pécsetek épségének megóvása és a lezárt ajtók kinyitásának megakadályozása céljából pedig az ajtók mellé őrizetet rendel és kimondja, hogy a közgyűlési terem ettől a percztól kezdve a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek ellenkező, de csakis törvényes alakban hozandó határozatáig senkinek és semmiféle czélra rendelkezésére nem bocsátatik.

4. A kinevezendő főispán által akár önmagának beiktatása, akár bármily más ürtgyek alatt összehívandó gyűlést törvényesen összehívott és így törvényesen megalakult törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek törvényhatóságunk soha el nem ismeri: az azon való megjelenésétől az összes törvényhatósági tisztviselőket — a törvényhatósági határozatokkal szemben tanusított engedelmesség és következményének terhe alatt — eltiltja és ezen felül kimondja, hogy azon törvényes közgyűlésnek nem, hanem csak magán gyülekezetnek tekinthető és tekintendő összejövetele a törvényhatóságnak törvényes képviselője jelen nem leend.

5. És ha a kinevezendő új főispán az előző határozatoknak ellenére bármi csellel, ravasz tondorlattal vagy erőhatalmi módon törvénytelen eszközökkel, akár közgyűlési termünkben, akár máshol valamely gyülekezet előtt főispáni eskünek nevezett esküt le is tenné vagy letettnék nyilvánítani, azt az esküt Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága törvényesen letett és a törvény értelmében vett főispáni eskünek sohasem, őt magát a kinevezendő főispánt ellenben mindig, csakis mint a főispáni törvényes jogoknak bitorlóját tekinti. Miből kifolyólag

6. a törvényhatósági közgyűlésen szándékol bármikor elnökletét, továbbá a törvényhatósági életben teljesendő bármely cselekményét, ide érve az esetleges felfüggesztést, helyettesítést és kinevezést is — egyszerűen minden ténylet — törvényesnek nem, hanem mindig jogbitorlással tekinti, azokat tiszteltemben tartani nem fogja; tiszteltemben tartásuktól, végrehajtásuknak közvetve vagy közvetlenül leendő előmozdításától a törvényhatóság összes tisztviselőit és minden rendű alkalmazottait a 4-ik pontban írt jogkövetkezményeknek terhe alatt eltiltja.

7. A kinevezendő új főispánt a törvényes főispánt bevett ősi szokásnál fogva megilletett és állandóan gyakorlatba volt bármínő megtisztelésben sem részesíti.

8. A kinevezendő új főispánt és mindazokat, kik a haza alkotmányának és törvényhatósági önkormányzatunk védelme iránti hazafiai szigorú kötelességükről megfellebbezve, neki akár az esetleg szándékolandó beiktató gyülekezésnek összehívásában és megtartásában, akár az eskünek

letételében, nemkülönbén a törvényes főispánt illető bármely jogoknak gyakorlatában legkevésbé is, közvetlenül vagy közvetve, akár tanácsadással, akár tényleges közreműködéssel, akár pedig csak egyszerű jelenlét által, egyszerűen bármily módon és bármily eszközökkel segítségére lennének a törvényhatósági közgyűlés, személyválogatás nélkül, mindnyájakat a haza alkotmánya és törvényhatósági önkormányzati jogaink ellen vétőknek tekinti, őket becseltesnek nyilvánva közmegvetésével sújtja és mint megbélyegzett személyeket kebeléből egyszer s mindenkorra kiközösíti.

9. Elvárja a törvényhatósági közgyűlés nemcsak — kivétel nélkül — a törvényhatósági bizottságnak minden választott és kinevezett tisztviselőjétől, de egyuttal Debreczen sz. kir. városnak minden rendű és rangu lakosától, hogy ezeknek a határozatoknak szigorú megtartásában és érvényesítésében a törvényhatóságnak legodaadóbb buzgalommal segítségére leszenk és a törvényellenes kormányzatnak érvényesítését minden megengedett módon és minden törvényes eszközzel lehetőleg megghusítják.

10. Jelen határozatok jogerős bevárása nélkül azonnal hitelesítettven, hozzájuk való alkalmazkodás végett a törvényhatósági bizottság minden tagjával, továbbá a törvényhatóságnak minden felettes tisztviselőjével, az aljuk rendelt hivatalnokai személyzet és alkalmazottak előtt leendő kihirdetés végett azonnal közlendők és a kihirdetésnek ellenőrzése polgármesternek és törvényes helyettesének kötelezővé tétetik.

Magoss György a terem ajtajának lepecsételése azt mondja, hogy azt nem lehet foganatosítani, mert december 1-től 20-ig a képkiallítás lesz ott.

Fejér Ferenc dr.: A képkiallítás alatt ez nem közgyűlési terem.

Varga Lajos dr. ragaszkodik a javaslatához, mert nem lehet tudni az új főispán nem-e dobhatja ki a képeket.

Kovács József polgármester azt mondja, a lepecsételést nem lehet végrehajtani, mert már odaadták a termet.

Juhász Ignác változtatlanul elfogadja a javaslatot. Ott az ipartestület diszterme, rendezésk ott a képkiallítás.

Bakonyi Samu dr. indítványozza: keresse meg a közgyűlés a főiskolát, engedje át a kollégium disztermét a képkiallítás céljaira.

A közgyűlés a tanács javaslatának mellőzésével egyhangulag elfogadta Varga Lajos határozati javaslatát.

Másik határozat az, hogy a közgyűlés a főügyész által felhozott okra való tekintettel megbizja a tanácsot, hogy a képkiallítás elhelyezéséről gondoskodjék.

Nagyvárad város, Komárom város és Kisküküllő vármegye törvényhatósága az általános választói jog ügyében átiratot intézett Debreczenhez. A jog- és pénzügyi bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy az általános választói jog mellett foglaljon állást azzal a megjegyzéssel, hogy a választói jog a magyarul írni és olvasni tudáshoz legyen kötve. Varga Károly tb. tanácsnok felolvasta az átiratokat.

Márton Imre kéri, hogy a javaslat ügy egészítették ki, hogy a képviselőházhöz intézendő feliratban tüntessék ki, hogy a törvényhozás az alkotmányos rend helyreállítása után foglalkozzék a választói jog kiterjesztésével.

Juhász Ignác bizottsági tag ezután napirend változtatást indítványoz, és a vízvezeték és csatornázási javaslatot kívánja tárgyaltatni.

A közgyűlés többsége az indítványt elfogadta; mely után Varga Károly tb. tanácsnok előterjesztette a vízvezeték tervezetét.

Juhász Ignác szól először a kérdéshez. A szakvéleménnyel, — mint a tanács kijelenti, — igazolja van, hogy a vízvezetékekhez elegendő víze lesz Debrecennek. Átmérte a tervekhez, de ő előtte nincs igazolja az a kérdés, hogy ez intézményünkönk szükséges örösi víz előállítás-ható-e. Egy napra 5 millió liter vízre van tervezve a vízvezetékek és csatornázás. Irtozatos víztömeg ez kérem. (Nagy mozgás.) Roppant ajánlottam magam-magammak ezeket a terveket (Derültég), de nem tudtam elfogadni azokat. Nem hiszi, hogy a szakértők által ígért vizet tényleg megkaphassuk. De azt hiszi, hogy másokban is kötelevetek fimasztanak ezek a horribilis ígéretek. Ezek a vízvezeteki szakértők már sokszor tévedtek, hiszen a föld mélyében csak sejtett dolgokról, a földszíne feletti tapasztalatokból következtetnek. Hát ez hogy lehessen megbízható. A próbákutak szivattyuzásának eredménye nagyon problematikus. Nyolcz kutat vesz tervbe, de azt mondja: jobb lesz biamonk szemponthoz 12 kutat furatni. Hát ez a szakértői vélemény csallhatatlanságát egyáltalán nem bizonyítja. Lehetetlennek tartja, — ismétli, — hogy a vízvezetékhez elegendő vizünk legyen. Mert csak akkor kaphatunk ilyen nagymennyiségű vizet a földből, ha abban annyi víz csakugyan van. (Oriasí derültég.)

Balkányi Miklós közbeszóli.

Juhász Ignác: Hát hiszen tekintetes Balkányi bizottsági tagok én meg nem: gyógyhatem. (Derültég.) A kabai orvos furatott egy ártezi kutat, amely bőven adta a vizet. Mikor aztán mellette furáltak kutakat, a kabai orvos kutja megbánult, megapadt. A debreceni nagytemplom előtt furat arzi kutra is volt szakértői véleményünk, az is tévedett. Ő nem sajnálja a vízvezetékre szánt pénzt, de aztán sikerüljön is az. Mintán a szakértői véleményét házagosnak tartja, javasolja, hogy a 12 kutat furassák ki s próbálják ki 30 napon keresztül a az eredményről ide a közgyűléshez tegyenek jelentést. Addig pedig halasszuk el a két szabályrendeleti tervet tárgyalását.

Dr. Balkányi Miklós: En épen úgy nem értek a dologhoz, mint Juhász bizottsági tag ur. (Derültég), de lehetségesnek tartom, hogy a szakértőknek igazuk van s épen ez okból megszavazom a 12 kut felállítását s kipróbálását, még pedig 90 napon keresztül.

Aczél Géza főmérnök hozzájárul a kísérletezésekhez. A műszaki vélemény a próbaszivattyuzásokról már tárgyalva lett itt a közgyűlésen, azt a közgyűlés, mint megbízható elfogadta. Ebben az ügyben tehát a tanácsot felbánsággal valódi nem lehet. Európaszerte ismert szakértők javaslataival van itt dolgnak, amelyekben meg lehet bízni. De hát ha a kétely merült fel azok ellen, nem sarkozik el a további kísérletezéstől. Javasolja a szabályzat mostani letárgyalását.

Dr. Fejér Ferenc nem barátja a halasztásnak. Csodálkozik, hogy Aczél Géza főmérnök is hozzájárult a halasztási indítványhoz. A 12 kut kipróbálásához a vízvezetékre szánt összeg egyharmad részét fel kell használnunk. Akkor elég nagy kutat furatni s azzal kísérleteket tenni.

Török Bálint: A szabályrendeleti javaslatot nem is volt alkalmunk a bizottsági tagoknak tanulmányozni. Épen ezért vegyék le annak tárgyalását a napirendről.

Dr. Burger Péter hozzájárul a Juhász Ignác javaslatához.

Márton Imre: A villamos telep rövid idő múlva létesül s a villamos erőt fel lehet használni a vízvezetéknel is. Erre tehát a szabályzatnál legyenek tekintettel. Már csak ezért

is vegyék le a napirendről a vízvezeték s csatornázás szabályrendeletének tárgyalását.

Kardos László: A próbafúrásához 90 napot kíván titárni kísérletezésre.

Varga Károly dr.: A próbafúrásához 400,000 korona kell; ez összeg felvételére a közgyűlés hatalmazza fel a tanácsot.

Aczél Géza: Hogy mennyibe kerül a kísérletezés, a kink nem lehet részletezni.

A közgyűlés emután úgy határozott, hogy a próbaszivattyuzást 30 napra 12 kut furásával elrendeli s a szabályzati javaslatokat részletesen csak azután tárgyalja. A próbafúrás költségeire a tanácsnak felhatalmazást ad. A tanács a próbafúrások eredményéről azonnal tegyen jelentést ezen az általánosságban elfogadott szabályrendeleti terv kinevezet részletesen tárgyalni fogják.

A folytatólagos közgyűlést december 1-én megnyitja közvan Kovács József polgármester, Márton Imre azt indítványozta, hogy a vízvezeteki és csatornázási ügy a tavaszon tartandó közgyűlésen fog tárgyalattni.

A Deák Ferenc utcai Bornyász-téle ház és homokföldjének elidegenítése 72 szóval elhatározottat. Mintán a többi három ingatlan szerzés e eladásra szükséges szavazás és tok ez alkalommal nem gyűlték össze, az ezek felett valóhatározat a következő közgyűlés napirendjére tüzetett ki.

A házi, alapítványi és gyámpénztárakban 1906-ban ny felgyülemelő pénzek elhelyezésére néve a közgyűlés névni szerinti szavazással úgy határozott, hogy az összes illyen pénzeket egyenlő értékben a debreceni pénzüzetekben helyezi el.

A csekészámlán elhelyezendő pénzekre néve a közgyűlés akképpen határozott, hogy azokat 1906-ban a kereskedelmi és iparbankban helyettesessen el.

A városi tanács bemutatja a legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1906. évről szóló névjegyzékét, melyet a közgyűlés felolvasás után tudomásul vett.

A törvényhatósági bizottság választott tagjai sorából f. év végén kilépő 47 tag helyének választás után betöltésére december 15-ikét tűzi ki és a választási elnököt kijelöli, illetve megválasztja.

Bemutatta a városi tanács a város külterületére vonatkozó építési szabályrendelet javaslatot. Mintán a felzáruló bizottsági tagok azon vélemény mellett voltak, hogy a kérdés most leendő a napirendről s a gazdasági bizottsághoz tenőd át, újabb pihenőre, — a közgyűlés ilyen értelemben határozott.

A külső gazdasági cselédek szolgálati idejéről szóló szabályrendelet javaslatot a gazdasági bizottság javaslata alapján általánosságban a részletes tárgyalás alapján elfogadák.

A részletes tárgyalás során Szabó Kálmán orsz. képviselő szóialt fel s rövid beszédben rávoán a gazdasági cselédek nyomorúságos helyzetét, amely tévív idején a legketegségeitől, indítványozza, hogy a cseléd változások ideje mindig április elsején legyen. Hogy pedig ne történhessek meg az, hogy más törvényhatóságokban a cselédek január elsején hagyván el a szolgálatot, a debreceni gazdák esetleg cseléd nélkül maradhassanak, — legjobb lesz egyöntetű eljárásra hívatni fel a többi törvényhatóságokat.

Dr. Kocsis Gábor a vincellereket kivonná a gazdasági cselédek közül.

Dr. Balkányi Miklós szerint a Szabó Kálmán indítványa kivihetetlen. Az éves cselédeknek mindegy, hogy mikor

van a változási idő. Elfogadásra ajánlja a szabályrendeletet módosítás nélkül.

A közgyűlés azon módosítással, hogy a szabályrendelet csak abban az esetben kötelező ha a felek másképp nem szerződnek, — részleteiben is letárgyalta és elfogadta a szabályrendeletet.

Az állatok védelméről szóló szabályrendelet javaslatot a gazdasági bizottság indítványához hiven a 4-ik szakasz némi, lényegtelen módosítását vita nélkül elfogadta a közgyűlés.

Sipos András és társai, valamint Fényes György és társai felelőssel éltek az érdekeiket sértő 5568 — 1905, illetve 6180 — 6653. sz. tanácsi határozatok ellen. A közgyűlés a felelőseket elutasította.

Ismeretes, hogy a légszeszgyárnál 1905 január 15-én robbanás történt. A robbanás által okozott kár tetemes összegre rugott. A tanács most tettjelentést a közgyűlésnek a kár helyreállításáról és arról, hogy ez a helyreállítás 17,738 koronát emésztett fel. — Ebből az összegből 12,269 korona biztosítási utján térült meg, a fennmaradó 4771 korona pedig az 1905. évi költségvetésben nyert fedezetet.

A tanács jelentését a közgyűlés vita nélkül tudomásul vette.

Nagy port vert fel nemrégiben a városi szénzállítási ügye. A tanács ugyanis pályázatot hirdetett a városnál szükséges szemennyiség szállítására. Két előnyös ajánlat érkezett be, az „Észak-magyarországi egyesített kőszénbánya részv. társaság”-é és a „Pestvidéki kőszénbánya-részvénytársaság”-é. A tanács a főmérnök javaslata alapján az utóbbinak adta ki a szállítást. Ezt a tanácsi határozatot az észak-magyarországi kőszénbánya megfélebbezte.

Az ügyet Király Gyula tanácsnok ismertette. Az észak-magyarországi kőszénbánya felelősségének ismertetése után, amelyet Tóby Elek jegyző olvasott fel, Király Gyula tanácsnok emlíkedett szólsára. Előadta, hogy az ő nézetét az ügy eldöntésénél mellőzték. A tanácsülésen Aczél Géza főmérnök referálta az ügyet. Véleményének kikérését, dacára annak, hogy ő a körkemenze dolgát 12 év óta meglehetősen nagy ambícióval intézi, — szándékosan mellőzték. Bár ő mindent elkövetett, hogy a tanácsot meggyőzze abban a tekintetben, hogy néhány fillér miatt ne vegyék el a szállítást a régi, megbízható cégétől, s ne belygassák meg új tápláló anyag igénybevételével a körkemenze rendes működését, — s számadatokkal is bizonyította, hogy a két ajánlat egyformán előnyös, tehát nincs ok a régi szállító mellőzésére, — érveléseinek nem tudott érvényt szerezni. A főmérnök ebben az esztendőben még nem jelent meg a körkemenzénél. (Zajos nevetés.)

Vecsey Imre főjegyző (ingerülten): — Kérem, ne devaluáljuk egymást!

Király Gyula: Én csak a tényeket ismertetem. A főmérnök ur Blazsek gépész véleményét tekinti egyedül irányadónak, akinek az a rögeszméje, hogy a vörösvári szén jobb a salgótarjáninál. Hát pedig velem együtt ezer ember éppen az ellenkezőjét vallja ennek. Miután az észak-magyarországi kőszénbánya felelősségében foglalt adatok egytől-egyig megfelelnek a valóságnak, javasolja, hogy a tanácsnak amugy is a szótöbbséggel hozott határozatát a felelősség értelmében változtassák meg.

Aczél Géza főmérnök: Bár Király Gyula tanácsnok ur felszólalásában az én személyes ügyemnek igyekezett fel-

tüntetni az egész ügyet, — én mégis a tárgyilagosság határain belül fogok mozogni.

Ezután részletesen ismertette az ügy előzményeit és azon számadatokat sorolta fel, amelyekből ő abbéli meggyőződését merítette, hogy a vörösvári szén jobb a salgótarjáninál. — Kéri a közgyűlést, hogy a tanács határozatát tartásáért érvényben.

Király Gyula tanácsnok személyes kérdésben szólni fel. Ő nem akart semmit sem a főmérnök szemére hányni. De ha fáradságot vett volna magának arra, hogy a körkemenzést gyakrabban látogassa meg, tudná, hogy nemcsak cserepet, hanem téglát is égetnek ott. A vörösvári szén tőrekenyebb, mint a másik miután nekünk most van szükségünk szénre, — nem várhatunk 4000 esztendőig — miáltal a vörösvári olyan kemény lesz, mint a salgótarjáni.

Szántó Győző ugy látja, hogy itt két ellentétes vélemény van. Olyan érvet szándékozik a tárgyalásba vinni, amely esetleg befolyással lesz a döntésre. — A szállítások tekintetében rövidesen a törvényhozásnak is lesz alkalma intézkedni. Az erre nézve megállapított törvénytervezet nem annyira az anyag néhány fillérvény olcsóságára, mint inkább a szállítási megbízhatóságára lesz tekintettel. — Ajánlja, hogy a régi szállítót bízzák meg a szállítással.

Márton Imre felszólalása után Szikszay Gyula saját tapasztalatai alapján az észak-magyarországi kőszén bányát tartja hasonlíthatatlanul jobbnak, a Király Gyula indítványát támogatja.

Dr. Magoss György megjegyzi, hogy a pestvidéki kőszénbányával október elsejétől kezdődőleg már megkötött a szerződés.

Juhász Ignác szerint a vita anyagába dobott jogi kérdés nem változtat azon a tényen, hogy a bizottsági tagok legjobbj meggyőződésük szerint szavazhatnak. Annak a kőszénbánya-társaságnak, amellyel megkötötték a szerződést, nem lehet a szerződés hatálytalansága esetén a város ellen semmi kártérítési igénye.

Az elnöklő polgármester ezután a vitát bezárta s szavazásra tette föl a kérdést.

A tanácsi határozatot mindössze csak öten támogatták szavazatukkal, mire az elnök határozatként kimondotta, hogy a szénzállítással az „Észak-magyarországi kőszénbánya” bizatik meg újabb három évre.

A sárospataki ev. ref. főiskola köszönő levelét az adományozott 500 korona segélyért tudomásul vették. Az egyetemek kórházi együletének tagjai sorába a város 200 koronával alapító tagként belépett.

Az iskolai játszótér ügyét Oláh Károly tanácsnok ismertette. A közgyűlés úgy határozott, hogy a játszótér felállításra szükséges összeget megzavazza s annak helyéül a gyantaföldi tisztást jelöli ki.

Ezzel a közgyűlés este hét óra után az elnök elítelésével véget ért.

Hírek.

— A főszámvevő szabadságon. Ronszik Lajos főszámvevő f. hó 2-ikán egy havi tartózkodásra Tátrafüredre utazott egéskéig helyreállítása végett.

— Hitelesítő közgyűlés. A november 30-ikán és folytatólag december 1-én tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlés határozatainak hitelesítő közgyűlését f. hó 2-ikán tartották meg Kovács József polgármester elnöklésével.

4205. eln.
1905.**Hirdetmény.**

Debreczen sz. kir. város házipénztára által kezelt utal-pénztár 1903—1904. évekről szerkesztett zárszámadásai az 1890. évi I. t.-cz. 28. §-a értelmében a polgármesteri irodában folyó évi november hó 29-től december hó 14-ig 15 napi közszemlére kitétvényt, erről a város közönségét azzal értesítem, hogy a ellen az nettaláni észrevételeiket hozzám a fent kitett határidő alatt behajthatják.

Debreczen, 1905 november 24. **Kovács József,**
polgármester.

4004. eln.
1905.**Pályázati hirdetmény.**

Debreczen sz. kir. város erdőhivatalánál megüresedett és évi 1200 korona fizetés és természetbeni lakás javadalmazással ellátott erdész-gyakornoki állásra pályázatot hirdetnek. Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 12. §-a, illetve az 1879. évi XXXI. t.-cz. alapján kellően felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám a folyó

évi december hó 20-ig napjái anynyival is inkább benyújtás, mivel a későbbben érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Debreczen, 1905 november 24. **Kovács József,**
polgármester.

Figyelmeztetés.

A m. kir. Földmivvelésügyi miniszter ur 68,929/VI. 3 számú körrendelete folytán figyelmeztetem a gazdasági munkásokat és napszámosokat arra, hogy a munkásigazolványt bármilyen más részére átengedni szigorúan tilos s attól aki igazolványát másnak utazásra átengedi, a vasuti menetdíj kedvezmény egy esztendő tartamára megvonatik, a munkásigazolványt jogtalanul használó egyén ellen pedig az után fizetésre való kötelezésnél felül az eset körülményeihez képest az 1898. évi V. t.-cz. 379. §-a alapján a büntető eljárás folyamatba fog vétetni.

Debreczen, 1905 november 14. **Kovács József,**
polgármester.

Ruhafestő
és vegyszertisztító intézet

HABÉCZY
ANTAL

DEBRECZEN,

Széchenyi-utca 42-ik sz.
Telefon 323.

Fehérnemű
Gőzmosóda!!!

Angol plaidek és takarók,
svéd bőrkabátok **Borsos**
Katánál.

Uri divat, kalap és fehérenemű
üzlet **Békés Lajos** Debreczen,
Piac-u. 44. dr. Ujfalussy-ház. Angol női bluzsokat, férfi
fehéreneműeket és kelengyékét
mérték szerint a legszebb kivitelben készít.

Hirdetések leközlésére

legalkalmasabb

a városi könyvnyomda-vállalat

kiadásában megjelenő

„A VÁROS“

ezimű heti lap,

mivel ez a nagy keresletnek örvendő lap a város és megye vagyonos közönségének állandóan kezében forog s így a feltűnő árt csinos kivitelű hirdetések egész hetén és a hirdetőkre tereli a szükségletét beszerezni óhajtó közönség figyelmét.

TÓTH GYULA
VASKERESKEDŐ, DEBRECZEN, Piac-utca 20. és 27. szám.

Ajál legjobb minőségben a tavaszi időnyre kertészeti, gazdasági és műhészeti szerződményeket és felszereléseket: kerti vasbutorok, gyermek-kocsi, fürdőkálik, jég-szekrények, vas- és rezibutorok, peronospora- és kerti fűszekendők, minden vas- és fémiparhoz való szerződmény, tiskák, kertés-buzalok, építkezéshez vaszerendők, vas- és porcellán-kályhák, utóbbiakhoz multiplikátor (hőfejlesztő) betétek. — Legelőszob bevásárlási forrás.

TELEFON 308.

MELOCCO PÉTER

TELEFON 308.

GYÓR. BUDAPEST. DEBRECZEN.

Képviselet: Debreczen és Hajdúmege részére: **LUKÁCS VILMOSNÁL**, Hatvan-utca 5.

Márványozóai-
Műkő- és Czeméntárgyár.
Beton és vasbeton.
Építési vállalat.
Átérsek készítése.

Szabadalmazott géppel gyártott **kar-**
mantyus és **csömöszölt** Cze-
mentesővek, Csatornázás.

Beton és Granito Ferrazo burkoló
munkák.

Lukács Vilmosnál kaphatók rendkívül olcsó áron
a **JOHN-féle kéménytoldó,**

mely minden kémény huzatát megajvitja, füstszaklatást megszüntet.